

Πολλαπλό Μνημείο

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΟΤΟ-
ΚΗΣ: «Ιστορία της Ινδικής Λο-
γοτεχνίας». Μεταγραφή: Φί-
λιππος Βλάχος – Επιμέλεια:
Γεωργία Παπαγεωργίου. Μορ-
φωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τρα-
πέζης, 1993, σελ. 429.

Τούτος ο επιβλητικός και
θαυμάσια τυπωμένος
τόμος αποτελεί
πολλαπλό μνημείο.

Πρώτον, της
γραμματολογικής
πολυμάθειας του
Θεοτόκη, αυτοδίδακτου
και στον τομέα της
κλασικής (σανσκριτικής)
Ινδικής λογοτεχνίας.

Δεύτερον, της
ασυναρτησίας της
φιλολογικής μας ζωής: η
εργασία αυτή είχε
αγγελθεί για έκδοση ήδη
στα 1904, αλλά άρχισε να
τυπώνεται μόλις στα
1987. Τρίτον, της

αφοσίωσης του Φίλιππου
Βλάχου στον Θεοτόκη:
αυτός ανακάλυψε το
λησμονημένο
χειρόγραφο στα 1980,
αυτός το μετέγραψε, και
αυτός ξεκίνησε την
στοιχειοθεσία του.

Τέταρτον, της επιμονής
της συνεργάτριάς του
και φιλολόγου-
τυπογράφου Γεωργίας
Παπαγεωργίου στην
ολοκλήρωση της
έκδοσης σύμφωνα με τις
απαιτητικές
προδιαγραφές του
αείμνηστου πρωτεργάτη
των «Κειμένων».

Δεν είμαι αρμόδιος να
κρίνω πόσο ισχύει
σήμερα τούτη η
γραμματολογική
σύνθεση, η καμωμένη σε
μεγάλο βαθμό με πηγές
μιαν αγγλο-γαλλο-
γερμανική βιβλιογραφία,
της οποίας το πιο
πρόσφατο λήμμα
χρονολογείται από το
1903 (βλ. σ. 401). Το όλο
εγχείρημα ξεκίνησεν ως
εισαγωγή στην
μετάφραση της
«Σακούνταλα» του
Καλιδάσα, δραματικό
έργο που ο Θεοτόκης
εξέδωσεν αυτοτελώς
στα 1908. Όλα τα
σχετικά εκτίθενται
καταλεπτώς από την κ.
Παπαγεωργίου στο
«Σημείωμα του
Επιμελητή» (393-400)
στην ίδιαν οφείλουμε και
το Ευρετήριο (405-425)
που μας δίνει ένα μέτρο
της θαυμαστής
πολυμάθειας του
Θεοτόκη.